

نگرش دانشجویان اتاق عمل نسبت به رشته تحصیلی خود

فرحناز عبدالله‌زاده^۱

مژگان لطفی^۲

احمد میرزا آقازاده^۳

*زهرا اعتباری اصل^۴

چکیده

زمینه و هدف: نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی خود می‌تواند کیفیت مراقبت‌های بهداشتی را تحت تاثیر قرار دهد. مطالعه حاضر با هدف تعیین نگرش دانشجویان رشته اتاق عمل نسبت به رشته تحصیلی خود در دانشگاه علوم پزشکی تبریز صورت گرفت. **روش بررسی:** مطالعه توصیفی حاضر، به صورت مقطعی در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ بر روی کلیه دانشجویان اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی تبریز انجام گرفت. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه سنجش نگرش تحصیلی دانشجویان جمع‌آوری شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کای-دو) تحت نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد که ۶۱/۴ درصد دانشجویان زن و ۸۶/۸ درصد مجرد بوده و میانگین سنی آن‌ها ۲۰/۸۷ بود. ۵۱/۸ درصد دانشجویان نگرش مثبت به رشته تحصیلی خود داشتند. بر اساس نتایج آزمون کای-دو، نگرش دانشجویان اتاق عمل به رشته تحصیلی‌شان با وضعیت تاهل ($P=۰/۰۳۷$) و ترم تحصیلی ($P=۰/۰۰۴$) رابطه معنی‌داری داشت. **نتیجه‌گیری کلی:** با توجه بیشتر به مشکلات آموزش بالینی در اتاق‌های عمل، لازم است بستری برای ایجاد نگرش مثبت در دانشجویان این رشته فراهم شود.

کلید واژه‌ها: نگرش، دانشجویان، اتاق عمل

تاریخ دریافت: ۹۳/۴/۲۳

تاریخ پذیرش: ۹۳/۷/۲۶

^۱ کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی، گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
^۲ دکتری پرستاری داخلی جراحی، عضو هیئت علمی، گروه آموزشی پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.

^۳ دکتری آمار، استادیار و عضو هیئت علمی گروه آموزشی علوم پایه، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران (نویسنده مسئول).

شماره تماس: ۰۹۱۰۴۰۷۰۷۶۶۷ Email: etebariz@yahoo.com

مقدمه

امروزه، مطالعه نگرش به عنوان مهم‌ترین مفهوم روانشناسی اجتماعی، جایگاه ویژه‌ای در پژوهش‌ها دارد. انجام مطالعاتی که نگرش دانشجویان را به رشته تحصیلی خود بررسی می‌کنند برای پیش‌بینی رفتارهای اجتماعی و تفسیر پس از وقوع آن می‌تواند مفید باشد. هر ساله شاهد هستیم که به دلیل نارضایتی از رشته تحصیلی، تعداد زیادی از دانشجویان از ادامه تحصیل منصرف می‌شوند و یا ناامیدانه ادامه تحصیل می‌دهند^(۱). در چنین شرایطی اگر سیستم آموزشی نتواند دلایل دقیق و منطقی این موضوع را به درستی شناسایی کرده و تدابیری جهت حفظ و ابقاء دانشجویان اتخاذ کند، سیستم بهداشتی درمانی، با بحران جدی کمبود پرستار روبرو خواهد شد و منابع مالی، وقت و انرژی زیادی که صرف پذیرش و تربیت این نیروی حرفه‌ای گردیده، به هدر خواهد رفت^(۲). بدون شک، داشتن نگرش مثبت، لازمه موفقیت در هر رشته تحصیلی است^(۳) و با شناخت عوامل مختلف مرتبط با نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی‌شان، می‌توان اقداماتی را جهت اصلاح خط مشی‌ها، تغییر در برنامه‌های آموزشی، ظرفیت پذیرش دانشجو، و حذف یا ایجاد رشته‌های جدید به کار بست^(۴).

باید توجه داشت که دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی، نسبت به دانشجویان دیگر، برای حضور موثر در این حرفه، واحدهای عملی و بالینی بیشتری را می‌گذرانند؛ لذا کمبود دانشجویانی که با انگیزه و انتخاب آگاهانه به این رشته‌ها وارد شده باشند، می‌تواند منجر به افت کیفیت آموزش بالینی در این رشته‌ها شود^(۵). این در حالی است که هر گونه کمبود و نارسایی در این حرفه، مستقیماً بر روی کیفیت و کمیت مراقبت‌های بهداشتی و در نهایت سلامت افراد و جامعه تأثیر می‌گذارد^(۲).

نگرش دانشجویان پرستاری به رشته خود بر حسب ترجیحات، استعدادها و نیازهای شخصی، متفاوت است. مطالعات انجام گرفته در این زمینه نشان می‌دهد که هر چه به سال‌های پایانی دوران تحصیل نزدیک‌تر می‌شویم،

نگرش دانشجویان به رشته خود بر طبق مشاهدات واقعی و تجربه بالینی آن‌ها تغییر می‌کند^(۶). ارزش‌ها و نگرش‌های گوناگون نیز که میان علوم مختلف بهداشتی رواج یافته‌اند می‌تواند بر نگرش آن‌ها تأثیر بگذارد^(۷). اما از مهم‌ترین عوامل موثر بر نگرش حرفه‌ای دانشجویان پرستاری، علاقه به شغل، زمینه‌ها و عوامل آموزشی، نگرش هم‌کلاسی و فشار کاری عنوان شده است^(۸). در کل، باید توجه داشت که دانشجویان پرستاری، نگرشی را که در طول دوران تحصیل به رشته خود پیدا می‌کنند، ممکن است تا سال‌ها بعد از فارغ‌التحصیلی حفظ کنند^(۷). در رشته اتاق عمل نیز، با نزدیک شدن به سنین بازنشستگی پرسنل باتجربه، نیاز به پرسنل جدید احساس می‌شود که نسبت به پرسنل قبلی جوانتر بوده و از نسلی متفاوت می‌باشند؛ در چنین شرایطی بهبود نگرش دانشجویان اتاق عمل به رشته تحصیلی‌شان، که خود متأثر از وضعیت آموزش بالینی است^(۶)، مناسب‌ترین فرصت برای جایگزینی نیروهای جدید با نیروهای باتجربه قبلی می‌باشد^(۹).

در کشور ما مطالعاتی که تاکنون بر روی نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی‌شان صورت گرفته است، محدود به دانشجویان دانشکده بهداشت و دانشجویان پزشکی می‌شود و طبق مرور بر متونی که صورت گرفت، مطالعه‌ای که نگرش دانشجویان اتاق عمل را به رشته تحصیلی‌شان بسنجد یافت نشد، لذا با توجه به شرایط متفاوت اتاق عمل نسبت به سایر بخش‌های درمانی و اهمیت نگرش دانشجویان این رشته برای پیش‌بینی انتظارات شغلی و حرفه‌ای آن‌ها در آینده پژوهش حاضر با هدف تعیین نگرش دانشجویان رشته اتاق عمل نسبت به رشته تحصیلی خود در دانشگاه علوم پزشکی تبریز صورت گرفت.

روش بررسی

این پژوهش یک مطالعه توصیفی و مقطعی می‌باشد که در آن نگرش دانشجویان رشته اتاق عمل دانشگاه علوم

پرستاری و مامایی تبریز داده شد؛ پس از دریافت نظرات و پیشنهادات اصلاحات لازم اعمال گردید. برای تعیین پایایی ابزار مورد استفاده نیز، از دو روش آلفای کرونباخ برای تعیین همبستگی درونی و روش آزمون- باز آزمون استفاده شد؛ بدین منظور مطالعه راهنما بر روی ۲۰ نفر از دانشجویان اتاق عمل که بصورت تصادفی انتخاب شده بودند، صورت گرفت. پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸ محاسبه گردید. همچنین با انجام آزمون و باز آزمون، پایایی بعد از تکرارپذیری (ضریب همبستگی درون گروهی) تعیین شد که ضریب همبستگی درون گروهی پرسشنامه ۰/۸ محاسبه گردید.

به منظور رعایت موازین اخلاقی، طرح پژوهشی پس از تصویب به تایید کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی تبریز رسید و مجوز انجام کار از دانشکده دریافت شد. برای جمع‌آوری داده‌ها، با هماهنگی قبلی با اداره آموزش دانشکده، برای هر یک از دانشجویان ورودی‌های مختلف کلاس جداگانه‌ای در نظر گرفته شد و پژوهشگر پس از معرفی خود و ارائه توضیحات لازم در مورد پژوهش و تاکید بر محرمانه بودن اطلاعات و کسب رضایت آگاهانه از دانشجویان، پرسشنامه‌ها را بین واحدهای مورد پژوهش توزیع کرده و در پایان کلاس‌ها، پرسشنامه‌ها توسط پژوهشگر جمع‌آوری شد. در کل از ۱۲۰ نفر دانشجویان اتاق عمل ۶ نفر (به دلایلی از قبیل انتقالی، مهمان بودن و عدم تمایل به همکاری) از مطالعه خارج شدند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کای- دو) تحت برنامه آماری SPSS نسخه ۱۸ صورت گرفته است.

یافته‌ها

در کل ۱۱۴ نفر دانشجو در این مطالعه شرکت کردند که از مجموع این افراد، ۴۴ نفر (۳۸/۶٪) مرد و ۷۰ نفر (۶۱/۴٪) زن بودند. میانگین و انحراف معیار سنی افراد $20/87 \pm 1/54$ بود. ۹۹ نفر (۸۶/۸٪) مجرد و ۶۴ نفر (۵۶/۱٪) خوابگاهی بودند و از نظر ترم تحصیلی ۲۸ نفر

پزشکی تبریز در طول نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ نسبت به رشته تحصیلی مورد بررسی قرار گرفته است. به دلیل محدود بودن جامعه آماری این مطالعه، تمامی دانشجویان اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی تبریز (تقریباً ۱۲۰ نفر) وارد مطالعه شدند. تمامی این دانشجویان معیار ورود به مطالعه را که تمایل به شرکت در مطالعه و گذراندن حداقل یک واحد کارآموزی در اتاق‌های عمل بیمارستان‌های آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز بود، داشتند. دانشجویان انتقالی یا مهمان وارد مطالعه نشدند.

به منظور گردآوری اطلاعات، علاوه بر پرسشنامه مشخصات فردی- اجتماعی که شامل اطلاعاتی از قبیل سن، جنسیت، وضعیت تاهل، ترم تحصیلی، وضعیت سکونت است، از پرسشنامه سنجش نگرش به رشته تحصیلی نیز استفاده گردید. پرسشنامه نگرش سنج مورد استفاده در این مطالعه، پرسشنامه‌ای بود که توسط رجالی و همکاران در سال ۱۳۸۷ برای سنجش نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان طراحی شده بود. این پرسشنامه حاوی ۲۶ سوال بود^(۴) که در این پژوهش، متناسب با رشته اتاق عمل و با کسب اجازه از صاحب پرسشنامه، تعدادی از سوالات پرسشنامه حذف شده و سوال‌های مورد نظر پژوهشگر جایگزین شدند. پاسخ به هر سوال در این پرسشنامه با استفاده از مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد (۱= کاملاً مخالف، ۲= مخالف، ۳= بی‌نظر، ۴= موافق، ۵= کاملاً موافق)^(۴). محدوده نمرات پرسشنامه نیز از ۲۶ تا ۱۳۰ تقسیم‌بندی شده است. لذا، باتوجه به محدوده نمرات، میانگین ۷۸ محاسبه گردید و بر این اساس، امتیازات زیر ۷۸ به‌عنوان نگرش منفی و امتیازات بیش از ۷۸ به‌عنوان نگرش مثبت در نظر گرفته شدند^(۱۰). پرسشنامه مورد نظر مورد اعتبار محتوایی قرار گرفته است و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷ محاسبه شده است^(۴).

در این پژوهش نیز، پرسشنامه جهت تعیین روایی صوری و محتوایی به ۱۰ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده

کم است» با ۰/۵۷/۹، «به نظر من کار کردن با بیماران بیهوش، یکی از مزایای این رشته نسبت به سایر رشته‌هاست» با ۰/۴۹/۱ و «برخورد نامناسب پرسنل و جراحان در اتاق عمل، باعث می‌شود که نگرش خوبی نسبت به رشته‌ام نداشته باشم» با ۰/۴۸/۲ بیشترین فراوانی را در «کاملاً موافق» داشتند. همچنین، از نظر انتخاب گزینه «کاملاً مخالف» نیز، بترتیب گویه‌های «در دوره دبیرستان قبل از شرکت در کنکور با این رشته آشنا شدم» با ۰/۳۱/۶، «در صورت شرکت مجدد در کنکور دوباره همین رشته را انتخاب می‌نمایم» با ۰/۲۳/۷ و «فقط برای ادامه تحصیل در دانشگاه این رشته را انتخاب نمودم» با ۰/۲۲/۸ بیشترین فراوانی را داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری

در مطالعه حاضر، اکثریت دانشجویان اتاق عمل نگرش مثبتی را به رشته خود نشان دادند. این یافته همسو با یافته‌های مطالعه رجالی و همکاران بر روی نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان^(۴) و مطالعه کاشی‌تراش اصفهانی و همکاران بر روی دانشجویان رشته بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی همدان است^(۱۱). اما در مطالعه شریفی و نساج در مورد نگرش دانشجویان پزشکی اکثریت دانشجویان مورد مطالعه نگرش منفی به خود داشتند^(۱۰).

طبق یافته‌های مطالعه حاضر، وضعیت تاهل و ترم تحصیلی دانشجویان ارتباط معنی‌داری با نگرش آن‌ها به رشته تحصیلی‌شان داشت. در مطالعه رجالی و همکاران نیز وضعیت تاهل دانشجویان با نگرش آن‌ها به رشته تحصیلی‌شان ارتباط معنی‌داری نشان داد^(۴). اما در مطالعه شریفی و نساج، متغیرهای جنسیت، سن و مقطع تحصیلی دانشجویان پزشکی با نگرش آن‌ها ارتباط داشت و از لحاظ آماری وضعیت تاهل رابطه معنی‌داری را با نگرش آن‌ها به رشته تحصیلی‌شان نشان نداد^(۱۰). مطالعات نشان داده‌اند که با نزدیک شدن به سال‌های پایانی دوران تحصیل، نگرش دانشجویان پرستاری به رشته خود بر

۰/۲۴/۶) ترم دوم، ۳۴ نفر (۰/۲۹/۸) ترم چهارم، ۲۲ نفر (۰/۱۹/۳) ترم ششم و ۳۰ نفر (۰/۲۶/۳) دانشجوی ترم هشتم بودند. ۹۴ نفر (۰/۸۲/۵) ساکن شهر بوده و فقط ۷ نفر (۰/۶/۱) مشغول به کار دانشجویی بودند. ۱۰۶ نفر (۰/۹۳) واحد درسی اخلاق حرفه‌ای را گذرانده و ۹۳ نفر (۰/۸۱/۶) از آن‌ها مایل به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر بودند. بر اساس نتایج مطالعه، نگرش ۵۱/۸ درصد از دانشجویان اتاق عمل به رشته تحصیلی خود مثبت و نگرش ۴۸/۲ درصد از دانشجویان به رشته تحصیلی خود منفی بود.

ارتباط نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی‌شان با جنسیت، وضعیت اشتغال، تمایل به ادامه تحصیل و محل سکونت از لحاظ آماری معنی‌دار نبود و طبق نتایج آزمون کای-دو، از میان مشخصات دموگرافیک دانشجویان، وضعیت تاهل و ترم تحصیلی به ترتیب با $P=0/037$ و $P=0/004$ رابطه معنی‌داری را با نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی‌شان نشان دادند؛ به طوری که دانشجویان مجرد نسبت به دانشجویان متأهل، نگرش مثبت‌تری به رشته تحصیلی خود داشتند. همچنین، با بالا رفتن ترم تحصیلی نگرش دانشجویان اتاق عمل به رشته خود منفی‌تر شد، بطوری که دانشجویان ترم دوم مثبت‌ترین نگرش و دانشجویان ترم هشتم منفی‌ترین نگرش را به رشته تحصیلی خود داشتند (جدول شماره ۱).

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی نگرش دانشجویان اتاق عمل به رشته تحصیلی خود به تفکیک ترم تحصیلی آن‌ها (N=۱۱۴)

مشخصات دموگرافیک		نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی	
		نگرش مثبت	نگرش منفی
ترم دوم		۱۹ (۰/۶۷/۹)	۹ (۰/۳۲/۱)
ترم چهارم		۲۲ (۰/۶۴/۷)	۱۲ (۰/۳۵/۳)
ترم ششم		۱۰ (۰/۴۵/۵)	۱۲ (۰/۵۴/۵)
ترم هشتم		۸ (۰/۲۶/۷)	۲۲ (۰/۷۳/۳)

در میان گویه‌های مربوط به نگرش تحصیلی، به ترتیب گویه‌های «امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر این رشته،

طبق تجربیات بالینی آن‌ها تغییر می‌کند^(۶). در این مطالعه نیز، مشاهده گردید که با بالا رفتن ترم تحصیلی، نگرش دانشجویان اتاق عمل به رشته تحصیلی خود منفی‌تر می‌شود، بنابراین لازم است که به منظور بهبود نگرش دانشجویان اتاق عمل، اقداماتی در جهت شناسایی و رفع مشکلات و موانع موجود در محیط آموزش بالینی اتاق‌های عمل صورت گیرد.

در میان گویه‌های مربوط به نگرش تحصیلی، دانشجویان اتاق عمل، بیشترین میزان موافقت را با گویه «امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر این رشته، کم است» داشتند. این امر خود بخوبی نشان می‌دهد که ادامه تحصیل دانشجویان در مقاطع تکمیلی، نقش بسزایی در نگرش آن‌ها به رشته تحصیلی‌شان دارد و از آن جایی که فارغ‌التحصیلان رشته کارشناسی اتاق عمل، برای ادامه تحصیل مجبور به انتخاب رشته‌های دیگری می‌باشند، شاید یکی از دغدغه‌های اصلی دانشجویان این رشته در دوران دانشجویی و بویژه بعد از فارغ‌التحصیلی همین امر باشد.

همچنین گویه‌های بعدی که دانشجویان اتاق عمل بیشترین موافقت را به آن‌ها نشان دادند، گویه‌های «به نظر من کار کردن با بیماران بیهوش، یکی از مزایای این رشته نسبت به سایر رشته‌هاست» و «برخورد نامناسب پرسنل و جراحان در اتاق عمل، باعث می‌شود که نگرش خوبی نسبت به رشته‌ام نداشته باشم» بودند. این یافته‌ها شاید اشاره به شرایط خاص حاکم در اتاق‌های عمل داشته باشند که برخلاف بخش‌های دیگر، بیماران به علت بیهوشی طی عمل، تعاملات خاصی را با افراد حاضر در اتاق عمل ندارند، ولی از طرف دیگر به علت حضور افراد مختلف در اتاق عمل اعم از جراحان، متخصصین بیهوشی و پرستاران بیهوشی و اتاق عمل، برخورد نامناسب هر یک از این افراد با دانشجویان اتاق عمل که به عنوان کارآموز در این محیط بالینی حضور پیدا می‌کنند، می‌تواند تاثیر منفی بر نگرش آن‌ها به رشته تحصیلی‌شان داشته باشد و این نکته‌ای است که باید توجه جدی بدان مبذول داشت.

گویه‌ای نیز که بیشترین میزان مخالفت را به خود اختصاص داد، گویه «در دوره دبیرستان قبل از شرکت در کنکور با این رشته آشنا شدم» بود. این نتیجه همسو با یافته‌های مطالعات قبلی است که نشان می‌دهند میزان آگاهی داوطلبان مجاز به انتخاب رشته از رشته‌های دانشگاهی پایین‌تر از حد متوسط است^(۱۲). این نکته را نیز باید در نظر گرفت که به علت شرایط رقابتی موجود در زمان انتخاب رشته، منابع اطلاعاتی متعددی پیش روی داوطلبان آزمون سراسری قرار می‌گیرند که بسیاری از این منابع با ارائه اطلاعات سطحی و نادرست می‌توانند منجر به انتخاب‌های غلط داوطلبان کنکور شوند^(۱۳). بنابراین به منظور بهتر کردن نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی و کاهش انصراف آنان نیاز است که قبل از ورود داوطلبان به دانشگاه، برنامه ریزی‌های بیشتری برای معرفی و شناساندن رشته‌های دانشگاهی صورت گیرد.

همچنین، گویه‌های بعدی که دانشجویان اتاق عمل بیشترین مخالفت را به آن‌ها نشان دادند، گویه‌های «در صورت شرکت مجدد در کنکور دوباره همین رشته را انتخاب می‌نمایم» و «فقط برای ادامه تحصیل در دانشگاه این رشته را انتخاب نمودم» بودند. این یافته‌ها شاید باز هم مربوط به عدم آگاهی کافی از رشته اتاق عمل قبل از ورود به دانشگاه باشد، همانطور که مشاهده می‌شود، اکثریت دانشجویان مورد مطالعه، فقط صرف ادامه تحصیل در دانشگاه، وارد این رشته شده‌اند و اکنون بعد از شناخت این رشته اکثریت اظهار داشتند که در صورت شرکت مجدد در کنکور دوباره همین رشته را انتخاب نخواهند کرد.

با توجه به یافته‌ها بیش از نیمی از دانشجویان مورد مطالعه، نگرش مثبتی را به رشته تحصیلی خود نشان دادند که یکی از عوامل ذکر شده کار کردن با بیماران بیهوش در اتاق عمل بود. اما با افزایش واحدهای کارآموزی و بالا رفتن ترم تحصیلی، دانشجویان نگرش دانشجویان به رشته خود منفی می‌شد که از علل آن می‌توان به برخورد نامناسب افراد حاضر در اتاق عمل با دانشجویان و مشکل

به نکات ذکر شده، پیشنهاد می‌شود جهت بالا رفتن ارزش نتایج حاصله، مطالعات مشابهی بر روی نمونه‌های متفاوت با حجم بالاتری صورت گیرد. همچنین می‌توان مطالعه را بصورت کیفی و با استفاده از مصاحبه‌های نیمه ساختارمند انجام داد.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

تقدیر و تشکر

این مقاله از نتایج پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد پرستاری در دانشکده پرستاری و مامایی تبریز می‌باشد. محققان بر خود لازم می‌دانند از تمامی دانشجویان اتاق عمل شرکت کننده در این پژوهش و همچنین، از همکاری صمیمانه مسئولان محترم آموزش دانشکده پرستاری و مامایی تبریز سپاسگزاری کنند.

ادامه تحصیل این دانشجویان در مقاطع بالاتر تحصیلی اشاره کرد. بنابراین، انتظار می‌رود که مسئولین آموزش بالینی استراتژی‌هایی را به منظور فراهم آوردن جوی عاری از تنش در محیط آموزشی اتاق‌های عمل و ایجاد نگرش مثبت تحصیلی در دانشجویان این رشته، به کار گیرند. همچنین مشکلات ادامه تحصیلی در مقاطع بالاتر برای فارغ‌التحصیلان این رشته نیاز به توجه جدی دارد. از محدودیت‌های مطالعه، پایین بودن دقت پاسخگویی به سوالات پرسشنامه، به علت شرکت دانشجویان در پژوهش‌های مختلف بود؛ برای رفع این مشکل بعد از گرفتن رضایت آگاهانه، تلاش شد با توضیح اهداف پژوهش به دانشجویان و ایجاد زمینه‌هایی برای پاسخ‌دهی صحیح به سوالات، میزان دقت پاسخگویی افزایش یابد. همچنین، اگرچه کل جامعه پژوهش وارد مطالعه شدند؛ ولی به دلیل محدود بودن تعداد دانشجویان مورد مطالعه، تعمیم‌پذیری یافته‌ها متأثر از این امر است. به دلیل اکتفا به داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها نیز، ممکن است بسیاری از دانشجویان نظرات واقعی خود را ابراز نکنند. با توجه

فهرست منابع

1. Jamali HA, Ghalenoei M. [Attitudes of Environmental Health and Occupational Health Students Toward Their Discipline and Future Career in Qazvin University of Medical Sciences in 2012]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2013;13(7):541-50.. [Persian]
2. Jolae S, Mehrdad N, Bahrani N. [The investigation of nursing students' opinions about their profession and the reasons for its withdrawal in medical sciences universities in Tehran]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006;1(1):21-8. Persian
3. Ghaderi R, Dastjerdi R, Soroush Z, Mouhebati M. [Influential Factors in Medical Students Attitudes towards Studying Medicine in 2002]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2003;3(2):47-55. Persian
4. Rejali M, Mostajeran M, Lotfi M. [Health student a attitude towards their field of study and future career in health faculty of Isfahan University of medical sciences]. *Health System Research*. 2010;6(1):106-15. Persian
5. Rahimi A, Ahmadi F. [The obstacles and improving strategies of clinical education from the viewpoints of clinical instructors in Tehran's Nursing Schools]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2005;5(2):73-80. Persian
6. Manninen E. Changes in nursing students' perceptions of nursing as they progress through their education. *J Adv Nurs*. 1998;27(2):390-8.
7. Balhara YPS, Mathur S. A comparative study of attitudes toward psychiatry among nursing students across successive training years. *Indian J Psychol Med*. 2013;35(2):159-66.
8. Bin L, Ge-Xin L. A Survey On Professional Attitude Of Nursing Students And The Associated Factors. *Acta Academiae Medicinae Qingdao Universitatis*. 2007;4:023.

9. Brinkman MA. A focused ethnography: Experiences of registered nurses transitioning to the operating room: Phd thesis, Faculty of the school of nursing, Widener university; 2013.
10. Taheri Nassaj H. [Medical students' attitude towards studying medicine]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2001;1(4):36-43. Persian
11. Samadi MT, Taghizadeh J, Kashitarash Esfahani Z, Mohammadi M. [Evaluating environmental health students' attitudes toward their discipline and future career in Hamedan university of medical sciences in 2008]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2010;9(4):331-6. Persian
12. Abdi B. [Awareness of the University Candidates on the Academic Program Selection]. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2007;13(2):131-49. Persian
13. Yadegarzadeh Gh, Parand K, Bahrami A, Khodaie E. [Investigation and evaluation of information needs of admissiblle volunteers at course selecting of global test at Tehran]. *Journal of Iran academic instruction convocation*. 2009;2(1):43- 65. Persian

Attitude of Operating Room Students towards their Field of Study

Abdollahzadeh F¹, MS.

Lotfi M²., PhD.

Mirza Aghazadeh A³, PhD

*Etebari Asl Z⁴, MS.

Abstract

Background & Aim: Students' attitude towards their field of study could affect quality of health care. This study aims to determine the attitudes of operating room students of Tabriz University of Medical Sciences towards their field of study.

Material & Methods: It was a descriptive, cross- sectional study. The subjects were all operating room students of Tabriz University of Medical Sciences in their second semester of academic year 2013- 2014. Data was collected by student's attitude questionnaire and was analyzed by descriptive and analytical statistics methods (Chi-Square test) using SPS-PC (v. 18).

Results: The findings showed that 61.4% of students were female and 86.8% were single and mean score of their age was 20.87. Of all students, 51.8% had a positive attitude towards their field of study. According to the results, there was a significant relationship between marital status and education semester and students' attitude towards their field of study (P=0.037 and P=0.004 respectively).

Conclusion: Regarding the clinical training problems in operating rooms, providing an appropriate environment in operating rooms to improve students' attitude is recommended.

Key Words: Attitude, Operating Room, Students,

Received: 14 Jul 2014

Accepted: 18 Oct 2014

---

¹ Lecturer, Member of operating room group, School of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

² Senior lecturer, Dept. of Medical- Surgical Nursing, School of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

³ Assistant Professor, Bio- statistics Dept., Paramedical Faculty, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

⁴ Master student of Medical- Surgical Nursing, School of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran (*Corresponding author). Tel: +98 09104070767 Email: etebariz@yahoo.com